

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

פרשת
בשלח

י"א שבט
תשע"ה

905

שבת שירה

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:53 | 4:38 | 4:47 | 4:33

הדלקת
נרות

5:49 | 5:46 | 5:48 | 5:47

מוצאי
שבת

6:26 | 6:23 | 6:24 | 6:26

רבינו
תם

משכיל לדוד

דרכי הנהגת ה' בעולם

האדם הראשון אמר לו - אמנם החיות והבהמות קדמו לך בבריאתם ביום אחד אך אין זה אומר שהם חשובות מן האדם. וכל זה נכון ותקף בזמן שהאדם דבק בה' ובתורתו, אך בזמן שהאדם נוטש את התורה והמצוות, הבהמות נעשות חשובות ממנו ויש להם יתרון עליו בכך שנבראו יום קודם לכן. ואכן נוכחנו לראות שהקב"ה קיים את דבריו והעניק לחיות את החוש והיכולת להינצל מן הסכנה, בעוד שלבני האדם לא ניתן חוש זה, דבר המצביע על כך שבני האדם צריכים לתקן מעשיהם ולשוב אל ה' יתברך.

לאחר המבול שארע בימי נח הקב"ה הבטיח שיותר לא ימטיר מבול מן השמים, אך לצערנו הקב"ה לא הבטיח שלא יביל מבול מן האדמה. אסון הצונאמי העמיד את דעת העולם על כך שהעולם לא בשליטתם, אלא ישנו מנהיג לבירה המכוון ומסדר הכל מלמעלה. מנגד ישנם אנשים המחפשים למצוא פתרונות טבעיים לאסונות טבע וכן לפתח מערכות שיכולו להזהיר את האנושות מבעוד מועד מפני הסכנה הקרבה. אנו בתור יהודים מאמינים בני מאמינים יודעים ששכלו של האדם צר וידו קצרה מול רצונו של ה' יתברך, ולפיכך אין יכולת למנוע אסונות באמצעות פתרונות גשמיים, אלא היכולת האחת והיחידה למנוע אסונות כאלה יבואו על העולם זה רק על ידי תשובה שלימה ודביקות בה' יתברך.

ישנם מדענים היושבים יומם וליל כדי לפתח מערכת ראדארים שתפקידה לבדוק את התנודות בים, וכאשר יהיו תנודות חריגות היא תשגר אותות לחדר הבקרה וכך יוכלו להתריע מראש על אסון העומד להתרחש. הכל טוב ויפה, אך צריך לדעת שכל ההתחכמות הטכנולוגית היא כאין וכאפס אל מול רצון הבורא, די בלהקת דגים קטנה שתחבל במערכת הראדארים אשר תגרום לשיגור אותות מוטעים.

פעם שאלו מדען כיצד הוא יכול להסביר את אשר התרחש בים סוף מבחינה טבעית. אותו מדען הסביר שלא היה זה נס עצום כפי שהעם היהודי נוהג להציג זאת, אלא היה נחשול בים שגרם לכל המים לסגת לאחור וכך עם ישראל יכלו לעבור בתוך הים. המדען הזה נתן תירוץ מוטעה משום שלא התאמץ להכיר ולדעת את יכולת הבורא. ואנו יודעים שאין בדבריו האלו ולו מעט שבמעט, אלא רק הקב"ה בכבודו ובעצמו הוא זה שהציל את עם ישראל והטביע את אויביהם בים.

המבול בא לעולם כיון שהארץ השחיתה את דרכה והקב"ה הראה ליושבי העולם שכאשר יש חוסר צניעות הוא מסיר את השגחתו מן העולם והתוצאות הקשות אינן מאחרות לבוא. כואב הלב לראות אנשים המנסים להסביר את האסון מבחינה מדעית וכך מרחיקים מלב האדם את הידיעה שהכל בא מלמעלה כתגובה וכעונש לפריצות הרבה השוררת במקום, כפי הנאמר (דברים כג, טו) "כי ה' אלוהי-ך מתהלך בקרב מחניך להצילך ולתת אויביך לפניך והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך".

"ויט משה את ידו על הים ויולך ה' את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים. ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם" (שמות יד, כא-כב)

עם ישראל בצאתו מארץ מצרים מוצא עצמו כעבור זמן לא רב במצב קשה מנשוא, כאשר העם המצרי שזה עתה יצאו מארצו רודף אחריהם, הים מימינם והמדבר משמאלם. בני ישראל ניסו בכל כוחם להימלט מן המצרים, אך לכל מקום שהפנו פניהם נוכחו לראות שהם לכודים ואין להם אפשרות לזוז לימין או לשמאל. עם ישראל צועק למשה בייאושו ומבקש את עזרתו, משה רבנו בראותו שהעם צודק פונה בתחינה לה' יתברך ומבקש ממנו שיציל ויושיע את בני ישראל, על מנת שחלילה לא יתפרסם בקרב אומות העולם שהקב"ה הוציא את עם ישראל ממצרים ועתה הוא ממיתם במדבר, מכיוון שאין לו יכולת להכניסם לארץ ישראל, רח"ל.

הקב"ה שומע את זעקת העם ואומר למשה שיטה את ידו על מימי ים סוף וכך הים יבקע לפניו ועם ישראל יוכל לעבור בתוך החרבה. משה רבנו עושה כמצות ה' והלא יאומן התרחש, המים השופכים של ים סוף נחו מזעפם ונעמדו כחומה מימינם ומשמאלם של בני ישראל. ויש המבארים שהים נבקע לשנים עשר שבילים כאשר כל שבט ושבט חצה את הים בשביל המיועד לו.

והמעמיק בדבר יבוא לידי תמיהה, להיכן נעלמו כל המים של ים סוף. ידוע שבשנת תשס"ה כל העולם כולו קיבל בעזווע את הבשורה אודות הצונאמי הנורא שהתרחש במדינות אסיה. גלים גבוהים התרוממו לגובה עצום ושטפו את כל מה שבא בדרכם. ואילו בקריעת ים סוף המים גם כן נעמדו בגובה רב ולמרות כן לא שטפו את עם ישראל שעבר בתוכם, וזהו דבר פלא גדול ועצום בפרט כאשר רואים את התוצאה ההרסנית של גלי הים כאשר לא נעשה בהם נס מיוחד והם מתרוממים ומחריבים עולמות.

אין כל ספק בדבר שאסון הצונאמי המחיש לכל יושבי העולם שהקב"ה הוא זה השולט בטבע, וברגע שהקב"ה הסיר את השגחתו מגבולות הים ולא ציוה עליו "גבול שמת בל יעבורון" (תהלים קד, ט), מיד נוכחים כולם לראות מה קורה בעולם.

סיפורים רבים נשמעו בעקבות האסון טבע שהתרחש באסיה. כששמעתי אחד מהם אמרתי לעצמי שאין כל ספק שהקב"ה בא כאן לעורר אותנו לשים לבנו לדבר. בגן החיות בסרילנקה ישנם המון אריות ופילים וכן המוני שפנים, רבע שעה לפני שגלי הצונאמי הגיעו הגן החיות נותר ריק כיון שכל החיות פתחו במנוסה ועזבו את מקום הסכנה ושום אדם לא הבין את הקורה, היה לחיות חוש מיוחד להרגיש את הסכנה מבעוד מועד ועל כן הם ברחו וכך ניצלו. אסור בתכלית האיסור שסיפור זה יעבור על יד אוזנינו מבלי להרהר בדבר. חושבני שמציאות זו שבה החיות ניצלו ואילו בני האדם מתו מוכיחה לנו את שאמרנו חז"ל (סנהדרין לח, א) שכאשר הקב"ה ברא את

הילולא דצדיקא

- יא - רבי ישראל נח וינברג
ראש ישיבת 'אש התורה'
- יב - רבי רפאל פינטו זיע"א
- יג - רבי אליהו מאיר בלוך
- יד - רבי יעקב יהושע
מו"ס "פני יהושע"
- טו - רבי ינון חורי
- טז - רבי שלום מרדכי
הכהן שברדון
- יז - רבי אליעזר שלמה
שיק

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

לא משלמים רק על סודה קרה

"וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים" (שמות יד, לא)
שאלה מעניינת הובאה לפני רבה של ירושלים הגאון רבי שמואל סלנט זי"ע, וכך היה מעשה: מאן דהו מאנשי ירושלים באותם הימים, עבר ברחוב, היה זה יום חם מאד והרגיש צימאון רב, הוא חיפש חנות בכדי שיוכל לקנות משקה קר בכדי להרוות את צמאונו. כך מצא את חנותו של ר' זלמן שהיתה מעין 'מסעדה'. הוא התיישב והזמין כוס סודה קרה, בירך ושתה לרוויה. כשקם ורצה לשלם, הוא קיבל חשבון מפולפל של כמה לירות. הוא התרעם ושאל: "מה בסך הכל הזמנתי - כוס שתיה קרה, האם זה מוצדק לשלם מחיר כה יקר?" אך ר' זלמן בעל המסעדה השיב לו: "כאן זה לא קיוסק רגיל, כאן זה מסעדה שיושבים, מזמינים, ומקבלים בהגשה מיוחדת את השתייה לשולחן. ועל כל זאת משלמים בהתאם..."

מנגד השיב אותו אדם: "אינני מבין מה אתה רוצה ממני, סך הכל הייתי צמא ושתייתי כוס סודה קרה, בכלל לא חשבתי לשלם כזה מחיר!" ניגשו שניהם אל רבה של ירושלים רבי שמואל סלנט זי"ע לשטוח את טענתם, בכדי שיפסוק את הדין.

וכך פתח אותו יהודי וסיפר, שבסך הכל הוא היה נורא צמא, וכשהבחין בחנות של ר' זלמן, הוא ביקש כוס שתיה בחושו שהיא מסתממת בכמה גרושים, והנה לבסוף הוגשה לפניו חשבון של כמה לירות...

מנגד, השיב ר' זלמן בעל המסעדה: אצלי זה לא חנות רגילה לממכר שתיה וכדומה. לי יש מסעדה מהודרת מקושטת בוילונות, עם שולחנות וכסאות, כוסות זכוכית המוגשות ע"י מלצר, מיוזג אויר נעים. וכו'. לכן כאשר אדם שותה אצלי כוס סודה, הוא לא משלם רק על הסודה, הוא משלם גם על השהיה הנעימה ועל ההגשה וכל הסביבה לה..."

פסק אכן ר' שמואל שהצדק עם בעל המסעדה והוסיף ואמר: עכשיו מובן לי מה שקבעו חכמים לברך את ברכת "שהכל נהיה בדברך", על כוס שתיה. דלכאורה מדוע לא תיקנו ברכה זאת על כל דבר מאכל אחר? אלא חז"ל רצו לרמוז לנו, שדווקא כשמחזיק האדם כוס מים, ויכול לחשוב בליבו, "מה אני כבר שותה? מים פשוטים רגילים". דווקא אז, תברך ותאמר בפיו: "שהכל נהיה נהיה בדברך". כי אתה לא רק מברך על המים, אתה בעצם מברך גם על כך שאתה בכלל חי, אתה מברך על כך שאתה בכלל יכול לשתות, אתה מברך על כך שיש לך יד פעילה שיכולה להחזיק לך את הכוס, אתה מברך על כך שהמים נכנסים ונספגים היטב במערכת הגוף המשוכללת שברא לך הקב"ה, אתה מברך ש-ה-כ-ל נהיה בדברו - על כל הקיים והסובב אותך הגורמים לך שתוכל להחזיק כוס מים ולשתות. שכל זאת בכוחו ובמאמרו של הקב"ה!

וכך פירש בעל ה"שפת אמת" זי"ע את דברי הפסוק "וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים", ולכאורה היה צריך להיות כתוב "וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים", לפי שהם כבר לא במצרים, הם בים? אלא ההסבר הוא, שרק כעת כשקרע להם הקב"ה את הים, וראו את היד הגדולה, ונפתחו לפנייהם שערי שמים, הם הבינו שכל המאורעות שעברו במצרים היו מאת ה', גם המאורעות שהיו נראים כשוליים וקטנים, מצייקים וכואבים.

לכן כתוב "וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים", רק כעת הם הבינו, שכל מה שעבר אליהם במצרים היתה "היד הגדולה של ה'..."

כבר נתקבלה בקשתך

באחת השנים, לאחר הילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ניגש אליי מר שמואל מיארה ה"ו, יהודי יקר מחסידי הגדולים של כ"ק אבא זיע"א, וביקש ממני ברכה.

ברכתי אותו בזכות אבותיי הקדושים והוריתי לו להתחזק בלימוד התורה ובקיום המצוות. מר מיארה התרגש מאד מהברכה, ומתוך כבי של התרגשות אמר שהוא מקבל על עצמו להתחזק בעזרת ה'. לאחר מכן יצא מר מיארה מחדרי, אולם מיד שב ונכנס פנימה.

עוד לפני שהאיש הספיק לומר את דבריו, אמרתי לו: "אל תבקש ממני מאום, כי שאלתך ובקשתך כבר התקבלו לפני הקב"ה, ועליך להאמין בכך כמו שאני מאמין".

מר מיארה היה בעל אמונה גדולה בה', ולא ביקש לברר מה אני חושב שהוא מבקש, ולא שאל מהיכן אני יודע שתפילתו התקבלה. אלא קיבל את דבריי והאמין בהם. ואני מציד, הייתה בי אמונה גדולה שהקב"ה ימלא את בקשתו, למרות שהוא לא הוציא אותה מפיו והיא הייתה בגדר מחשבה בלבד.

שבעות ספורים לאחר מכן זכו בני הזוג להתברר כי הם עומדים לחבק תאומים.

ביום הברית סיפר מר מיארה למשתתפים בשמחתו את הסיפור, והוסיף שהבקשה שרצה לבקש ממני הייתה שיוכה בתוך שנה לשני ילדים. והנה הוא ואשתו זכו, ובדרך לא טבעית נולדו להם תאומים. בדרך נס ממש.

זוהי הוכחה לכך שכאשר האדם קרוב אל הקב"ה ומתבטל בפניו, תפילתו שהייתה במחשבתו בלבד - כבר עולה לשמי מרומים ומתקבלת ברצון לפני אביו שבשמים.

נס בפתח הבית

יהודי בשם ר' דוד כהן הי"ו סיפר לי שלאביו רבי חנניה היו רק בנים ולא היו לו בנות, על כן התפלל אביו לקב"ה שבזכות התורה הקדושה ובזכות רבי חיים פינטו זיע"א הקב"ה ישלח להם בת.

משמים נענו לתפילתו וכעבור תשעה חודשים ילדה אשתו בת במזל טוב. אולם השמחה בהולדת הבת הייתה מעורבת בעצב, שכן הבת נולדה כשהיא נכה ברגליה.

כאשר ראה זאת אביה של התינוקת, הוא חשש שמא לא התפלל מספיק טוב לבורא העולם, ואולי בשל כך נענה הקב"ה לבקשתו באופן לא מושלם.

יום אחד, כאשר שב האב מתפילתו בבית הכנסת הוא נשא תפילה מעומק לבו לקב"ה שיעשה עימו נס ובזכות הצדיקים וביניהם רבי חיים פינטו זיע"א בתו מרים תעמוד על רגליה והיא זו שתפתח לו את דלת הבית.

לאחר מכן נקש על הדלת, וכאשר זו נפתחה - היה ברור לו שהוא חולם בהקיץ! בתו הנכה עמדה על רגליה, והיא שפתחה בפניו את דלת הבית!!!

כאשר שמעתי סיפור זה מפיו של ר' דוד כהן, בנו של בעל המעשה, חשבתי לעצמי שעלינו ללמוד מכך מוסר השכל גדול, שכאשר אנו עומדים בתפילה לפני הקב"ה עלינו להכיר בכך שהתפילה לה' היא אומנות ככל אומנות אחרת, ויש לדעת כיצד לעשותה מעומק הלב ובפשטות הכוונה, וכמו כן יש להשקיע בה מאמץ רב וכוחות עילאיים. ואז תהיה תפילתנו ברה וזכה, וראויה להתקבל לפני מלכו של עולם.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: **"ותשר דבורה"**. (שופטים ה)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על נפילת סיסרא וחילויו ושירת הנביאה דבורה וברק בן אבינועם על נס הצלתם מידי אויביהם, כפי המסופר בפרשתנו על נפילת פרעה הרשע וטביעת כל חילו במצולות ים סוף, ושירת משה ובני ישראל על הים.

נצור לשונך

עד שיתברר הדבר

תולה ארץ על בלימה

אם יצא קול על אחד, שעשה מעשה או שדיבר דבר שלא כראוי על פי התורה, בין שהוא איסור חמור ובין שהוא איסור קל, אפילו הכי אסור לקבלו ולהאמינו בהחלטה, רק לחוש, עד שיתברר הדבר.

מסירות נפש מקיימת את העולם

"ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני

ישראל ויסעו" (שמות יד, טו)

לכאורה לשון הפסוק תמוה, הרי ידוע הוא שכאשר אדם נתון בצרה מיד הוא פונה אל אלוהיו וצועק ומתפלל לישועה, ואם כן מדוע אומר הקב"ה למשה מה תצעק אלי. ונראה לבאר שאמר הקב"ה למשה הרי רק כעת אמרת לבני ישראל "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" (שם יד, יד), ומשמע שעל ישראל לשאוף להגיע לדרגה רמה ונישאה, שיהיו כה בטוחים שה' יושיעם, עד כדי כך שלא יראו צורך לצעוק אליו. והנה אומר הקב"ה למשה, אתה שהינך מנהיגם של ישראל צריך להאמין בדברים שאמרת ולהוות דוגמה אישית, שאם אכן אתה מבקש מבני ישראל להחריש ולהיות סמוכים ובטוחים שה' יושיעם, אם כן למה לך לצעוק עכשיו אלי, הרי בצעקה זו אתה סותר את הדברים שאמרת זה עתה לעמך.

והנס לא בא לעם ישראל בנקל, וזאת על מנת ללמד לכל יושבי העולם שהעולם זקוק לתורה ולמסירות הנפש הנלווית לקיומה, וכאשר התורה ומסירות הנפש נעדרים אין זה פשוט לשנות סדרי בראשית, ואמנם כאשר נחשון בן עמינדב חרף נפשו והכניס רגלו לים, מיד שקט הים מרעשו ונבקע לשניים (סוטה לו, א), שהתנהגות זו של נחשון בן עמינדב העידה על מסירות נפש ההולכת בד בבד עם קבלת התורה, והיות וכל הזכות שעמדה לעם ישראל לצורך הנס היא קבלת התורה, הרי כאשר נתגלתה מסירות הנפש מיד נח הים מזעפו.

ומקשים המפרשים (אור החיים שמות יד, כז) היאך ההין הים להמשיך לזרום ולא להיבקע בשעה שכבר הותנה עימו מששת ימי בראשית שעליו להיבקע לשניים ולאפשר לעם ישראל את היכולת לעבור בו ביבשה. ונראה לי שב הקושיה ולומר שהים נמנע מלהיבקע היות ועם ישראל בהימנעותם מלהיכנס לים העידו על חסרון במסירות הנפש, וחוסר רצונו של הים להיבקע בא לעורר את העם ולהשיבם בתשובה על נקודה זו, ואכן נחשון בן עמינדב היה הראשון ליטול מכך מוסר ואחריו כל בני ישראל.

וכלל אנו למדים מכל ענין קריעת ים סוף, שאין ניסים מעל לגדר הטבע ללא תמורה, ובכדי שיעשה לאדם נס הוא צריך להיות בעל זכויות אשר יצדדו בעדו וימליצו עליו טובה, ואז הוא יזכה שהקב"ה ישנה בעבורו סדרי בראשית ויתתפך עליו גורלו לטובה.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו

מידת 'אהבת חיים' הינה רחבה מאוד, קשה לאמוד ולכמת מידה זו, בפרט שמדקדקים בהגדרה של ה'חיים'. הסיפור הבא יכול לשפוך אור כיצד מתעלים על הרגש ואוהבים יהודי 'על לא עול בכפו'.

הגאון רבי משה לורנץ, בנו של רבי שלמה לורנץ זצ"ל, סיפר (המעשה מובא בעלון 'קול ברמה') דבר מופלא ביותר על אביו, שמלבד היותו ת"ח לכשעצמו, ובמשך כל ימיו נותר בהגדרתו כבן ישיבה, היה גדול-העסקנים בציבור החרדי ושימש כידוע את כל גדולי הדור, שהעריכוהו עד למאוד.

המעשה התרחש לאחר שעזב את תפקידיו הציבוריים והקדיש את כל סדר יומו ללימוד תורה.

אבא שלי, זצ"ל, התפלל בקביעות בהיכל ישיבת 'תורה אור', שהיתה סמוכה למקום מגוריו, וראש הישיבה הגאון רבי חיים-פינחס שיינברג זצ"ל הושיבו בכותל המזרח, כיאה וכיאות לאישיות שכמותו. והנה, בבוקרו של יום שבת אחד, הגיע הרב לורנץ להיכל הישיבה והתיישב כהרגלו ב'מזרח'. אחד הנוכחים, שכנראה לא ידע מכך שראש הישיבה היה זה שהושיב את הרב לורנץ במזרח, התקומם, וגער ברב לורנץ על שהוא לוקח לעצמו את הכבוד, ומתיישב במקום המיועד לר"מים, למשגיחים ולצוות הישיבה.

חמתו של זה עלתה בו עד כדי כך שהוא ביקש מהרב לורנץ שיעזוב את כותל המזרח, ויישב במקום רגיל. הרב לורנץ, בענוותו המרובה, לא אמר מילה, וקם ועזב את המזרח, וישב על כסא רגיל.

בשובו לביתו, סיפר לבני ביתו על המאורע, אבל לא חלילה כדי לבייש את האדם ההוא ולבזותו; הוא סיפר זאת מסיבה אחרת לחלוטין. ממש הפוך על הפוך. 'שבחנתי את פניו של האיש שביישי בני ברק, ראיתי שהוא סובל ממועקה גדולה כלשהי, וכתוצאה מהצער הגדול השורר בליבו - מצא אותי כקרוב כדי לשפוך את זעמו, החוצה'.

אני מאוד מבקש מכם, פנה הרב לורנץ לבני ביתו, שתלכו לברר מה מעיק עליו, ותגידו לי, כי אני רוצה לעזור לו במצוקתו, ולסייע לו במידת האפשר.

אולי יש לו מועקה כלכלית, אולי שלום הבית שלו אינו תקין; תלכו ותבררו את העניין, ותחזרו עם תשובה מדויקת.

בני הבית היו המומים למשמע בקשתו של היהודי הצדיק הזה, שלא רק שלא נפגע מהביוש הנורא ברבים שעשה לו איש זה, אלא הוא עוד מעונין לעזור לו! ברם, הם קיימו את בקשתו של בעל הבית, והלכו לברר, ואכן עד מהרה גילו שיש לו בעיה כלשהי, והרב לורנץ נרתם לסייע לו, וכל זאת בצורה עקיפה, כדי שלא יידע מי הוא האדם שסייע לו.

אם נבחן את הסיפור הזה, מכל היבטיו, נגיע מידית למסקנה שמדובר ביהודי שכל עיסוקיו הציבוריים בהם שימש במשך עשרות בשנים, לא הוציאוהו מדעתו, ולא גזלו ממנו את ישוב הדעת. התנהגותו המופלאה של

הרב לורנץ, ומידות הזהב שלו, יכולים לשמש לנו כדוגמא חיה כיצד להעביר את חיינו שלנו, כאן בעולם הזה.

הבחירה לכך ניתנת ביד האדם. הבחירה האחת היא, שעוד בהיותו בחיי חיותו, בעוה"ז, הוא יכול לחיות בגן עדן של מידות טובות, וויתורים למען הזולת, ויש לו ברירה הפוכה, לחיות בתוך גיהנום עלי אדמות, תוך שהוא מקפיד על שמירת כבודו, ונפגע מכל אדם העולב בו. הרב לורנץ בחר את האפשרות הראשונה.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח", ואומר (שמות שם) "כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים", ואומר "כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר".

וזהו משל הדיוט שבני אדם מושלים אותו" אפילו האבן שנשלים בו בני אדם או שמסקלים בו ויתד מן התלויים על עצים הן עתידים ליתן את הדין. ולא זו בלבד אלא זרעו של עשו שבטלו ברית המילה מבשרם ועברו על מצות שבת ועל כל המצות האמורות בתורה ונתנו את נבלת עבדיו הצדיקים והחסידיים מאכל לעוף השמים ולחיות הארץ, שנאמר (תהלים ע"ט) "נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים בשר חסידיך לחיתו ארץ". לכן הקב"ה שהוא בוחן לבות וכליות, אמר לו אילו היתה ברית המילה בבשרך לא הייתי דן אותך על כל מחשבה ומחשבה כמעשה. ועל מה שאתה עתיד לעשות כאלו כבר נעשה אע"פ שלא נעשה עדיין שנאמר (יחזקאל ל"ה) "לכן חי אני נאם אדני א-להים כי לדם אעשך ודם ירדפוך אם לא דם שנאת", ודם ירדפך כי לדם מילה ודם קרבנות ודם שיש לאדם בגופו ולבו שנאת. מה כתיב בתריה (שם) "יען אמרך את שני הגוים ואת שתי הארצות לי תהינה וירשונה וה' שם היה", מי גלה את הסתרים הוי אומר הקב"ה לכך נאמר וה' שם היה, ואומר (עובדיה א) "הנה קטן נתתיך בגוים בזוי אתה מאד וגו' אם תגביה כנשר" וגו', ואומר (ירמיה מ"ט) "כי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי באדם תפלתך השיא אותך וגו' כי תגביה כנשר קנך משם אורידך" וגו'. מאי תפלתך, תפל וליצן, א"ל ליצנות שהיתה בך היא גרמה לך להעבירך מן העולם, לכך נאמר תפלתך השיא אותך וגו'.

הרי הוא אומר בעובדיהו (מלכים שם) "ויקרא אחאב אל עובדיהו אשר על הבית ועובדיהו היה ירא את ה' מאד". מאי אמר ליה, א"ר יצחק הכי אמר לו שמה אין מעשיך כמעשה החסידים. יעקב נתברך ביתו של לבן בשבילו, שנאמר (בראשית ל) "נחשתי ויברכני ה' בגללך", ואומר (שם) "ויברך ה' אותך לרגלך". יוסף נתברך ביתו של פוטיפר בשבילו, שנאמר (שם ל"ט) "ויברך ה' את בית המצרי בגלל יוסף". ולמה לא נתברך ביתי בשבילך, שמה אין מעשיך כמעשה חסידים הראשונים, לכך נאמר "ויקרא אחאב אל עובדיהו אשר על הבית", יצתה בת קול ואמרה "ועובדיהו היה ירא את ה'", מאד וביתו של אחאב אינו מזומן לברכה.

אליפז עם עמלק. מאי הוא עמלק, היה אומר אל אליפז אביו מי הוא שירש העוה"ז והעוה"ב, א"ל אליפז אל עמלק, בני ישראל יורשין העוה"ז והעוה"ב, לכן לך עכשיו וחספוך להן בורות שיחין ומערות של מים כדי לשתות הן ומקניהן והכן להם דרכים, אם תעשה כן תזכה ותירש ותנחל ותבוא לעולם הבא, אבל הוא לא עשה כן אלא כיון שאמר לו רישומו של דבר מיד יצא עמלק להחריב את העולם שנאמר (שמות י"ז) "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים".

ולמה נקרא שמה רפידים, משום שריפו ידיהם מן המצות, והקב"ה בוחן לבות וכליות הוא ואומר לו שוטה שבעולם לא יצרתך לאחר שבעים לשונות, לכן אתה הוא שתהיה ראשית ואחרית לכל יורדי גיהנם, שנאמר (במדבר כ"ד) "וירא את עמלק וישא משלו ויאמר ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד", ואומר (דברים כ"ה) "והיה בהניח ה' אלהיך לך וגו' תמחה את

עשו בשכר שלש דמעות שהוריד ונפלו מעיניו, נתנו לו הר שעייר שאין גשמי ברכה פוסקין ממנו לעולם. אליפז בשכר שנהג כבוד באביו, יצא ממנו עמלק לעולם. ירבעם בשכר שהשיב דבר לפני המלך שלמה, נתנו בידו עשרת השבטים. שכרו של מרודך שנהג כבוד באביו שבשמים, יצא ממנו נבוכדנצר לעולם. שכרו של אגג כשהיה חבוש בבית האסורין היה בוכה ומתאנח ואומר אוי לי שמה יאבד זרעי מן העולם, יצא ממנו המן לעולם. ומה יהא סופו של עמלק, גנבים יבאו עליו ויפשטו עליו גדודים מן החוץ, כמו שניבא עליו עובדיה הנביא שנאמר (עובדיה א) "אם גנבים באו לך אם שודדי לילה איך נדמיתה" וגו'.

ולמה זכה עובדיה לנבואה?

א"ר יצחק מפני שהחביא מאה נביאים, שנאמר (מלכים א, יח) "ויקח עובדיהו מאה נביאים ויחביאם חמשים איש במערה ויכלכלם לחם ומים". מאי שנא חמשים חמשים? א"ר אלעזר מיעקב אבינו למד שנאמר (בראשית ל"ב) "והיה המחנה הנשאר לפליטה". רבי אבהו אמר לפי שלא היתה המערה מחזקת יותר מחמשים איש.

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

בבית משפחת לוב היתה התרגשות רבה לקראת חתונת הבת. האב אברהם טיפל בכל ענייני החופה והקידושין, ואילו האם חנה טיפלה במסירות בענייני הכנת הנדוניה לבתה הכלה, כדי שלא יחסר לה מכל טוב.

מועד החתונה הלך וקר. ואולם, אז שוד ושבר. שבועות מעטים קודם הנישואין חדר גנב לבית משפחת לוב וגנב את כל הנדוניה של הכלה, מבלי להשאיר דבר.

האם, חנה, נכנסה לייאוש, שכן מצבם הכלכלי היה דחוק מאד, ורק במאמצים גדולים הצליחה המשפחה לחסוך פרוטה לפרוטה כדי לרכוש נדוניה לכלה. ואילו עתה, חששה, עלול החתן לבטל לגמרי את הקשר של הנישואין, באם ישמע על הגניבה שאירעה, והוא יחזור בו מקשר השידוכין.

בצר לה פנתה האם אל רבי חיים זצ"ל הקטן, וביקשה ממנו שיתפלל לישועתה, שהנדוניה תחזור אליה. רבי חיים הרגיע אותה ואמר לה, כי בזכות סבו רבי חיים הגדול זיע"א, ייתפס הגנב וכל הגניבה תוחזר במלואה.

ואכן, חנה לוב נרגעה מעט וחזרה לביתה. אולם בסתר לבה הרגישה כי כל עוד הגניבה לא תשוב אליה, לא יהיה לה שקט ומרגוע בנפשה.

בכל יום היה רבי חיים מרגיע את חנה, כי הגנב ייתפס והגניבה תוחזר במלואה. כך חלפו להם ימים אחדים וחנה ומשפחתה כבר נתייאשו מלמצוא את הגניבה.

הגנב עצמו, היה מגיע בכל יום לרבי חיים ומביא לו כסף, כדי שיתפלל "להצלחתו". רבי חיים היה נוטל ממנו את הכסף שלא בא לו בדרך נקיה, והיה צורר אותו בצרור מיוחד בכדי להשיבו לבעליו בבוא העת. ברם. ימים אחדים לאחר מכן נתפס הגנב "על חם". היה זה בעת שיצא מן העיר עם כל שללו שגנב גם במקומות אחרים. הגנב הובא אחר כבוד אל בית הכלא, וכל הגניבה הוחזרה במלואה לבית משפחת לוב, וההכנות לחתונה נמשכו בשמחה ובמשנה מרץ.

לאחר מכן, ניגש רבי חיים אל שלטונות הכלא, שוחח איתם ועם הגנב, ולאחר שזה הבטיח לשוב מדרכיו ומעלליו ולחזור לדרך המוטב, השתדל רבי חיים בעדו וגם חתם ערבות עבורו שלא ישוב לדרכו הרעה, והגנב שוחרר ממאסרו.